

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izimaj nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati na avstro-ogrsko deželo za vse leto 25 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za jeden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za vse leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za jeden mesec 1 K 90 h. Za pošiljanje na dom računa se za vse leto 2 K. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Posamezne številke po 10 h. Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za oznanila plačuje se od štiritopne petit-vrate po 12 h, če se oznanilo jedenkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. Upravnštvu naj se blagovolijo pošiljati naročnine, reklamacije, oznanila, t. j. vse administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vegove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34. — „Narodna Tiskarna“ telefon št. 85.

Kaj bo z goškim tolovajstvom?

Presenetljiva vest nam je došla iz dunajskih poslanskih krogov. Sporoča se nam, da je ljubljanski knezoškof podal imedijatno vlogo na cesarja, s katero prosi, naj cesar v smislu zadnjega odstavka § 2. kaz. pravd. nega reda ukaže potlačiti znano goško tolovajstvo, v katero je kakor znano, prav tesno zapleten goški kurat Ferjančič.

Mi na vse strani, in v polnem obsegu priznavamo, da je pravica krone, ki jo obsega navedeni zakonski predpis, nedotakljiva, in mi se je tudi nikakor ne mislimo dotakniti, nego hočemo le povedati svoje mnenje v tej zadevi.

Znano je, da poseže v slučajih takozvane abolicije vladar najmanjkrat iz lastne inicijative v sodno postopanje, krona se marveč svoje, v govoru stoječe pravice le takrat posluži, če se ji je to od strani oblastev, in posebno od strani ministristva nasvetovalo.

Navadno se je doslej abolicija uporabljala samo pri dvobojih, da temu ali onemu aristokratu ni bilo treba romati v zapor, slučaj pa, da bi bil cesar zaukazal abolicijo pri umazanih, iz gole hudobije izviraajočih, imetju in človeškemu zdravju nevarnih hudodelstvih, takega slučaja, vsaj kolikor se mi spominjamo, v Avstriji še nismo doživeli.

Zategadelj bi se morali v goškem slučaju z vso odločnostjo upreti, ako bi oblastnija v Ljubljani ali na Dunaju cesarju priporočale, naj ukaže, da se zaradi dotičnih kaznivih dejanj začeto sodno postopanje ustavi, ne da bi prišlo do sodbe, zakaj goški slučaj kriči po zadoščenju.

Poglejmo samo, kaj se je v Gočah zgodilo. Po duhovniku nahajškana klerikalna tolpa je tolovajsko napadla svoje sovaščane naprednega mišljenja ter jih celo noč oblegovala v županovi hiši, a duhovnik jo je podžigal k vedno novim naskokom. Bilo je poškodovano tuje imetje, in pripetile so se tudi telesne poškodbe. Pri tem se je zgodila z največjimi duševnimi mukami združena omejitev osebnih svobode, in na vse zadnje se je še skušalo zapeljati priča h krivemu pričevanju.

Da cela stvar ni brez podlage, izhaja že iz tega, da je vložena že obtožnica in dalje iz tega, da je sodni dvor druge instance proti tej obtožnici vloženi ugovor zavrnil.

In v to gnezdo ostudnosti, v to gnezdo hudobije in krivega pričevanja naj poseže sedaj prevzvišeni vladar z jasno svojo roko, tako da naj bo ustavljeno vsako daljše postopanje, tako da naj kruto žaljena pravica ne dobi prav nikakega zadoščenja!

Kako bi se tolmačil v deželi ta čin cesarske milosti, za katerega bi bil v prvi vrsti odgovoren justični minister, to si je pač lahko predočiti. Ljudstvo bi iz abolicije goškega slučaja moralo sklepati, da stoji na Kranjskem duhovnik izven zakona, da roka pravice ne doseže duhovnika, pa najta stori kar hoče. Pri naših razmerah, ko duhovniki že itak postopajo tako, kakor da zanje ne velja noben zakon, in kakor da ga nad njimi ni oblasti, v teh razmerah, ko oblasti duhovnikom itak priznavaajo, kolikor je le možno, v tem ko se proti drugim ljudem zakon z vso strogostjo uporablja, v teh razmerah bi potlačanje goškega slučaja postalos seveda n. s. slabši vojak, ki zanašajo med

naravnost usodepolno, zakaj duhovščini bi zrasel greben tako, da bi sploh ne bilo več izhajati.

Na drugi strani pa bi ljudstvo moralo priti do prepričanja, da je naprednjak, da je sploh vsak, kdor se duhovščini brezpogojno ne pokorava, v naši deželi „vogelfrei“. Ljudstvo bi iz potlačanja goškega tolovajstva popolnoma logično sklepalo, da stori dobro delo, kdor liberalca pobije, kakor so jih poskušali pod vodstvom kurata Ferjančiča pobiti v Gočah. In od duhovščine itak do skrajnosti naščuvani ljudje se bodo toliko raje lotili pobijanja slovenskih naprednjakov, ker bodo imeli pred očmi slučaj, da je ostalo kričeče tolovajstvo nekaznovano.

Napisali smo vse to v pomislek pravosodnemu ministru, ki bodi prepričan, da pride ta zadeva čisto gotovo v parlament, ako se proti goškim tolovajem in krivoprišežnikom začeto sodno postopanje ustavi, ako se tako kruto žaljeni pravici ne da zadoščenja.

Samo ob sebi pa se razume, da bi mi prav nič proti temu ne imeli, če bi se po končani obsodbi cesarska milost v polni meri vabila bodisi na vse ali vsaj na večino obsojencev, ki so bili v storjeno hudodelstvo več ali manj zapeljani.

V Ljubljani, 28. marca. Za trozvezo.

„Post“ je nekako velikomemsko glasilo avstrijskega zunanjega ministristva in filijalka dunajske „Wiener Abendpost“. Pred kratkim je dunajsko glasilo Goluchowskega prineslo osoren in oster članek proti tistem francoskemu časopisu, ki piše o avstrijskih nadvojvodah in o razpadu naše države. Sedaj pa je prinesla berlinska „Post“ enak članek proti francoskemu in ruskemu časopisu, ki se baje zaganja kakor lačni volkovi v naše nadvojvode ter prorokuje, da Avstro-Ogrska mora razpasti. „Post“ naglašja pri tej priliki veliko važnost trozveze, ki je poročstvo močne osrednje Evrope, miru in reda. „Politik“ pripominja, da naj bi dunajska „Abendpost“ pred vsem nastopila proti vsenemški propagandi tu in na oni strani črnočolnih kolov ter naj zavrne pred vsem velikomemške publiciste in liste, ki takisto pišejo o razpadu Avstrije, ne da bi bili doslej dobili tak ukor kakor ruski in francoski listi. „Post“ pozivlja našo vladu, naj napravi narodnemu šovinizmu konec, in kaže pri tem le na Slovence, dočim se ji zdi šovinizem nelojalnih pangermanov Wolf-Schönererjevega kalibra menda pravi. Temu se seveda ni čuditi, ko „Post“ sama podpira šovinistično preganjanje pruskih Poljakov!

Nemiri v Rusiji.

Ruski general Dragomirov je poslal potom vojnega ministristva carju spomenico, v kateri proti prisilnemu uvrščanju dijakov med vojaštvo najudanejšje protestira. General naglašja, da mu je kot staremu vojaku in šefu kijevskega vojaškega okrožja čast vojaštva zelo pri srcu. Vojaški stan pa ni stan kaznjencev ter bi prisilno uvrščanje dijaštva na širše sloje občinstva vplivalo jako slabo. General je zaključil svojo spomenico s prošnjo, naj bi car dotično odredbo razveljavil. Število med čete kijevskega vojaškega okrožja uvrščenih dijakov znaša 2046. To je ogromno število! Ti prisilni vojak-dijaki

vojaštvo le nihilistične ali vsaj republikańske ideje. Že v interesu discipline v ruski armadi je pametno, da se prisilno uvrščanje odpravi, kar naglašja tudi več drugih ruskih generalov.

Civilna lista kralja Edvarda VII.

Angleška vlada je predlagala, naj se civilna lista kralja Edvarda VII. zviša za 35.000 funtov sterlingov. Odslek spodnje zbornice pa je ta predlog ovrgel ter vstregel radikalcem, določivši kralju isto civilno listo, kakor jo je imela pokojna kraljica Viktorija — namreč 385.000 funtov sterlingov, kraljici Aleksandri pa 50.000 funtov sterlingov na leto. Sklep odseka pride se veda šele pred parlament in možno je, da se ovrže ali da se izvoli nov odsek, ki bo radodarnější ter dovoli v dolgih globoko tičecu kralju Edvardu povišano civilno listo! Vsekakor je sklep odseka za kralja hud udarec.

Vojna v Južni Afriki.

Zmaga Angležev nad Delareyem je ostala nepojasnjena. Bržčas je ta boj pri Ventersdorp v zvezi z boji, ki so se vršili pri Hortebeestu, in v katerih so bili Buri zmagovalci. Mogoče je, da so na to dobili Angleži pomoč ter zasledovali proti severju umikajoče se Bure, na kar je prišlo do nove bitve pri Ventersdorp. Poroča se pa, da menda Angleži niso imeli takrat več opravka z glavno vojsko Delareya, nego le z zadnjimi njegovimi četami. Veliko število zaplenjenih topov in vozov nikakor ne more dokazati velikosti burakega poraza, ker je možno, da so dobili Angleži dotične stvari v kakem skrivništvu, kakor se je to zgodilo pri Frenchu. Da angleške izgube niso bile toli majhne, kakor to poroča Kitchener, kažejo uradna izvestja o izgubah 25. t. m., in ki naznanjajo 44 mrtvecev in 66 ranjencev. Če pa ima poraz Delareya res tolik obseg, kakor zatrjuje Kitchener, potem more postati za Bure ta udarec jako nevaren in usoden. — General French je dospel z oddelkom Dartnella in Pulteneya v Vryheid. V London je poslal sedaj statistične podatke o svojih dosedanjih uspehih na bojiščih proti Burum. French trdi, da je ubil, ranil in ujel 1200 Barov ter zaplenil 7 topov, 1000 pušk, 22.600 glav goveje živine in 1800 vozov. „Times“ je dobila iz Pretorije poročilo, da mora poslati angleška vlada vsaj še 30.000 mož v Južno Afriko, da stopijo na mesto utrujenih čet. Sicer bo trajala vojna še leta. Poročevalec „Times“ v Bloemfonteinu pa priporoča, naj se zasedejo vojaško vsi važnejši kraji ter porazstavi čim največ posadk, ker le to napravi vojni konec. Iz Bruslja pa javljajo, da je ameriška vlada pregovorila predsednika Krügerja, da naprosi z okrožnico evropske vlasti za posredovanje. Prihodnji teden pride Krüger na povabilo Maca Kinleya v Washington.

Monarhistična zarota v Braziliji.

V Braziliji so imeli monarhistično zaroto, katero pa so vladni organi pravčasno razkrili in jo zadušili v kali. Brazilski poslanik na Dunaju je dobil sledeče obvestilo: Vlada je izvedela, da je admiral Custodio de Mello neprestano poskušal zagnati v mornarico nedisciplino, kar pa se mu ni posrečilo. Ker pa s svojim nastopanjem ni prenehal, je bil aretiran in zaprt. To energično postopanje vlade je napravilo na prebivalstvo glavnega mesta in vse republike ugoden utisk. Sedaj ni nobenega varoka več, bati se, da nastopijo nemiri. Povsod vlada popoln mir.

Občinski svet ljubljanski.

V Ljubljani, 27. marca.

Seji je predsedoval župan Hribar. Za overovatelja zapisnika sta bila imenovana podžupan dr. Bleiweis in obč. svet. Lenče.

Župan je naznanil dopis železničnega ministristva, glasom katerega so za dovažanje premoga in lesa že uvedeni izjemni tarifi, ter znaša popust na južni železnici 13—20%, pa tudi na dolenski železnici so tarifi za dovažanje premoga znižani. Ministristvo je to odpisalo na prošnjo obč. sveta za znižanje tarifov ter dostavilo, da ne more ničesar storiti, da bi se tarifi še znižali.

Drug dopis železničnega ministristva naznanja, da ni mogoče uvesti brzovlaka od Prage do Ljubljane.

Oba dopisa je občinski svet vzel na znanje.

Obč. svet dr. Hudnik je poročal o županovem dopisu glede razsodbe upravnega sodišča v zadevi dopolnilnih volitev III. in II. volilnega razreda v letu 1899. in o letošnjih dopolnilnih volitvah za obč. svet. Župan pravi v svojem dopisu, da so vsled te razsodbe ugasnili mandati gg. Dimnika, Malija, Prosenca, Tostega in Turka, ki so bili v III. razredu voljeni, in gg. Hribarja, dr. Požarja, Šubica in dr. Tavčarja, ki so bili voljeni v II. razredu. Ker gg. Prosenca in Tosti pred dopolnilno volitvijo 1. 1899. nista bila člana obč. sveta, ju je župan obvestil, da sta njiju mandata ugasnili. Ugasnili so mandate tudi drugih 1. 1899. iz III. in II. vol. razreda izvoljenih, ali ker so bili že pred volitvijo 1. 1899. člani občinskega sveta, ostanejo v smislu §§ 16, 18. in 20. obč. r. ter §§ 29. in 30. o. v. r. dotlej člani, dokler se ne izvrše nove dopolnilne volitve. Razsodba upravnega sodišča pravi, da določa § 20. obč. volilnega reda ljubljanskega, da mora biti volilno opravilo javno, a mej volilno opravilo spada tudi skrutinij, in potem konstatuje, da je razveljavil volitev iz III. in iz II. razreda samo iz ozirov na to formalno napako ter dostavlja doslovno: Insoferne sich aber die Beschwerde führen im Uebrigen auf die sonstigen in ihren Einwendungen dargethanen Verstöße gegen das Prinzip der Öffentlichkeit der Wahlhandlung und sonstige Wahlmissbräuche berufen, welche die Giltigkeit der Wahlen in allen drei Wahlkörpern tangieren“, hatte der Verwaltungsgerichtshof mangels der im § 18. des Gesetzes vom 22. October 1875. vorgeschriebenen genauen Bezeichnung der einzelnen Beschwerdepunkte, sei es in der Richtung einer Gesetzwidrigkeit der angefochtenen Entscheidung oder einer Mangelhaftigkeit des Verfahrens nicht näher darauf einzugehen, sondern gelangte vielmehr zur Abweisung der Beschwerde in diesen der Concretirung entbehrender Punkten. Upravno sodišče je torej razveljavilo volitve jedinele radi formalne pogrške, da je bil skrutinij tajen, v ostalem pa vse pritožbe Breakvarja in Erzina zavrnilo. Poročevalec je predlagal, naj vzame obč. svet razsodbo upravnega sodišča na znanje in spozna volitev za nično, županu pa se naroča, naj obvesti imenovanih sedem obč. svetnikov, da so njih mandati razveljavljeni, da pa do dopolnilne volitve izvršujejo mandat na podlagi tistega mandata, ki so ga dobili pri volitvi pred 1. 1899.

Ta predlog je bil soglasno sprejet.

Letos poteče mandat obč. svetnikom: Klein, Kozak, Komov, dr. Majaron, Svetek, Senekovič, dr. Hudnik, Lenče, Predovič in

dr. Stara. Mejlom pa je umrl obd. svetnik Dejak, odstopil pa je obd. svet. Pavlin.

Sklenilo se je, naj se z ozirom na veliko število volilcev volitev iz III. in iz II. razreda razdeli tako, da bodeta poslovali po dve komisiji.

Za predsednike komisij so bili določeni: za I. razred podžupan dr. vitez Bleiweis, za II. razreda I. oddelek obd. svet. Žužek, za 2. oddelek obd. svet. Velkavrh, za III. razreda I. oddelek obd. svet. Plantan, za 2. oddelek obd. svet. Trdina. Volitev se bo vršila v „Mestnem domu“ iz III. razreda dne 22. aprila; iz II. razreda dne 24. aprila in iz I. razreda dne 26. aprila.

O računskem sklepu „Mestne hranilnice ljubljanske“ za leto 1900. je poročal obd. svet. dr. Hudnik. Poročilo hranilničnega ravnateljstva o poslovanju leta 1900. pravi:

Denarna draginja, katera se je jela pojavljati že l. 1898. in se je občutno povečala zlasti proti koncu naslednjega leta, ni ponehala niti l. 1900.; nasprotno — razmere na denarnem trgu so se to leto še zdatno poslabšale. Vsled nadaljevanja vojne v Južni Afriki in vsled homatij na Kitajskem šle so ogromne svote denarja iz Evrope, sem ga je pa iz istih razlogov došlo veliko manj nego prejšnja leta.

Kupčija z vrednostnimi listinami, ki že l. 1899. ni imela nikake živahnosti, se zaradi splošnega pomanjkanja denarja, pri nas pa še osobito zaradi dolge brezparlamentarne dobe, tudi l. 1900. ni mogla kar nič povzdigniti. Najboljši papirji so padli še nekoliko nižje, nego so stali koncem l. 1899.

Posledice takih gospodarskih odnosov pokazale so se tudi pri hranilnicah. Ne le mlajši in slabše razviti zavodi, ampak tudi najstarejše hranilnice izkazujejo v računskih zaključkih za l. 1900. večje ali manje kurzne izgube pri imovini v vrednostnih papirjih in zmanjšanje ulog. Marsikatera hranilnica je bila primorana zvišati obrestno merilo, da s tem prepreči prevelik odtok ulog in privabi novih ulagateljev.

Vspričo tega se ni čuditi, ako i naša hranilnica v svoji enajsti poslovni dobi glede naraščanja ulog ni tako ugodno napredovala, kakor v prvih letih svojega obstanka. Vpoštevati je treba tudi dejstvo, da se je v novjšem času tako v našem mestu kakor tudi po deželi ustanovilo mnogo novih denarnih zavodov. — Da tudi ni brez strankarske agitacije proti našemu zavodu, to je pri razmerah, v kakršnih živimo dandanes, umljivo samo ob sebi.

Navzlic temu so se pa v pretekli upravni dobi glavne poslovne stroke naše hranilnice primeroma dosti ugodno razvijale in kakor kažejo zdelaj navedene številke, dosegli smo i to leto lep končni uspeh.

Denarnega prometa smo imeli leta 1900. pri upravnem imetju 21.777.312 K 95 h. pri splošnem rezervnem zakladu 320.580 K 32 h in pri pokojninskem zakladu 2.519 K 8 h skupaj torej 22.100.412 K 35 h.

Naracun ulog, kojih smo koncem l. 1899. izkazali 15.073 v znesku 14.403.664 K 86 h, prejeli smo tekom leta 1900. v 10.142 postavkah (med tem je 3.492 novih knjižic) v znesku (18.565) 5.423.373 K 95 h in h glavnici smo pripisali nevzdignjene obresti v znesku 550.504 K 4 h, skupaj 20.377.542 K 85 h, izplačali pa smo na ta račun v 8.956 postavkah (med tem 2.968 računov popolnoma) 5.606.021 K 53 h. Koncem l. 1900. ostane potentakem 15.597 ulog v skupni vrednosti 14.771.521 K 32 h. Stanje ulog se je torej zvišalo za 367.856 K 46 h in število v prometu se nahajajočih hranilnih knjižic za 524. Povprečna vrednost 1 uložne knjižice znaša 947 K 72 h.

Hipotečnih terjatev smo imeli začetkom 1900. l. 4.880 v znesku 8.721.980 K 34 h. Tekom leta 1900. smo izplačali 381 strankam 779.770 K skupaj 9.501.750 K 34 h, vrnilo pa se nam je v delnih odplačilih (popolnoma le 89 terjatev), 258.420 K 33 h. Koncem l. 1900. imamo torej 5.172 hipotek za 9.243.330 K 1 h, kar znaša 62 $\frac{1}{2}$ %, ulog. Stanje naših hipotečnih terjatev se je preteklo leto zvišalo za 521.349 K 67 h.

Še večji napredek nego pri hipotekah zabilježiti imamo to leto pri občinskih in deželnih posojilih. Koncem l. 1899. obstalo je teh posojil 57 v znesku

1.134.308 K 22 h. L. 1900. smo izposodili novov 7 občinam 875.800 K skupaj 2.010.108 K 22 h. Vrnilo se nam je teh posojil v delnih odplačilih (2 pa popolnoma) 28.846 K 30 h. Koncem l. 1900. jih torej obstoji 62 v znesku 1.981.261 K 92 h za 846.953 K 70 h več, nego prejšnje leto.

Posojil proti zastavi vrednostnih listin smo l. 1900 izplačali 11.300 K, vrnilo pa se nam je na ta račun 8.354 K. Ta posojila so se torej zvišala za 2.946 K ter znašaja s saldonom prejšnjega leta pr. 10.734 K koncem 1900. l. 13.680 K.

Stanje meničnih posojil je znašalo koncem 1899. l. 137.378 K, tekotom l. 1900. smo eskomptovali, oziroma podaljšali menic za 242.547 K 80 h, skupaj 379.925 K 80 h, poplačanih pa je bilo to leto za 279.925 K 80 h. Koncem l. 1900. jih ostane torej v listnici za 99.940 K potemtakem za 37.438 K manj, nego prejšnje leto.

Swota našega pri raznih denarnih zavodih naloženega denarja, kojega je koncem l. 1899. bilo 1.566.074 K 46 h znižala se je tekom l. 1900. za 856.421 K 74 h ter znaša koncem istega leta torej le 709.652 K 72 h t. j. 48% ulog.

Vrednostni papirji nam dajejo po kurzu z dne 31. decembra 1900 pokritja za 173% ulog. Njih vrednost znaša glasom izkaza 2.561.613 K 90 h, zmanjšala se je torej deloma vsled prodaje, deloma vsled zreba in kurzne razlike za 125.588 K 68 h, dočim je znašalo koncem l. 1899. z efekti posebnega rezervnega zaklada 2.687.202 K 58 h.

Knjižna vrednost našega posestva v Samotorci, katero smo kupili na dražbi l. 1899. in katerega smo precejšen del že odprodali, ostalo pa dali v najem znaša sedaj 5.607 K 43 h.

Čistega dobička je pri upravnem imetju 29.103 K 65 h, pri splošnem rezervnem zakladu pa 8.953 K 26 h in pri pokojninskem zakladu 41 K 77 h. Skupaj 38.098 K 68 h.

Da bi ne bilo pri vrednostnih papirjih upravnega imetja kurzne izgube pr. 35.577 K 60 h in pri vrednostnih papirjih splošnega rezervnega zaklada 1.290 K 50 k, dosegli bi bili v zadnji upravni dobi končni uspeh v znesku 74.966 K 78 h.

Navedena kurzna izguba obstoji seveda samo na papirju in se boče, ako ne že preje, izravnala takrat, ko bodo naši papirji izžrebani; zakaj izvzemši srebrno in avstr. investicijsko rento imamo v pokladnici samo take vrednostne listine, ki izžrebajo v polni imenski vrednosti.

Ako pomislimo, da stroški hranilnične uprave vedno bolj naraščajo in da se nam je l. 1900. predpisalo davka nad 14.000 kron, dočim smo ga n. pr. l. 1897. torej še pred uveljavljenjem nove davčne postave plačali le 1.785 K 49 h in sicer na podlagi dobička nad 33.000 kron, se sme uspeh l. 1900. imenovati prav ugoden.

Dobiček upravnega imetja izroči se splošnemu rezervnemu zakladu, ki s tem in z lastnimi dohodki narase na 287.195 01, to je 194% ulog.

Omenimo naj še, da je v preteklem letu hranilnično ravnateljstvo imelo 57 sej, upravni odbor pa 13, pri katerih se je poleg drugih stvari rešilo 601 prošnja za hipoteko in oziroma občinska posojila. Vseh posojil se je l. 1900. dovolilo za 1.027.540 K.

Kakor prejšnja leta tako so tudi zadnje leto člani ravnateljstva in upravnega odbora večkrat že med letom, zlasti pa še povodom letnega zaključka pregledovali vse poslovne knjige, škontrovali pokladnice ter našli vknjižbo v popolnem redu, denarno gotovino in druge vrednosti pa v natančnem soglasju s knjigami.

Sklenilo se je l. odobriti računski zaključek in dati upravnemu odboru absolutorij, 2. izreči upravnemu odboru, ravnateljstvu in zlasti predsedniku gosp. Petričiču, podpredsedniku g. Gogoli in uradništvu zahvala in priznanje obd. sveta.

O izpeljavi jednega dela kanala v Sv. Florijana ulicah je poročal obd. svet. Žužek. Dovolilo se je 5700 kron za ta namen in oddalo se je delo F. Supančiču.

Po poročilu istega poročevalca se je sklenilo odkupiti od g. Josipa Gorupa za podaljšanje Bleiweisove ceste potrebni svet po 12 kron, odobriti načrt za podaljšanje in naročiti magistratu, da podaljšanje se letos izvrši; — dalje se pritožiti na železniško ministertvo zoper odredbo zastran

zgradbe začasnega skladišča za sol ob državni železnici — in končno poskrbeti, da se brzojavni in telefonski drogi z mestnega sveta na Bleiweisovi cesti postavijo na svet južne oziroma državne železnice.

Pri tej priliki je obd. svet. Šubic opozarjal na nevarnost, ki utegne nastati, ako se križajo prevodniki za električno železnico z brzojavnimi in telefonskimi žicami ter je bilo na njegov predlog sklenjeno, opozoriti brzojavno upravo na to okolnost in jo prositi, da preloži brzojavne in telefonske žice, koder bi se imele križati s prevodniki za električno železnico, kakor se to zgodi na Dunaju.

O prizivu H. Gebe zastran njegove hiše v Židovskih ulicah je poročal obd. svet. dr. Hudnik. Priziv je bil odklonjen, pritožniku pa se naroči, da mora za eventualno ugotovljenj svojih zahtev tekotom 14 dni nastopiti civilno pravdo, sicer sme gosp. Rohrmann začeti s prezidavo svoje hiše.

O dobavi stavbišča za državno obrtno šolo je poročal obd. svet. Šubic. Pojasnivši zgodovino izbiranja stavbišča je poročevalec povedal, da se je komisija, katere sta se udeležila vladni svetnik Kaltenegger in ministerski referent, izrekla zoper Virantovo hišo, glede stavbišč na Mirju in v Prulah pa se je jednako ugodno izrekla. Predlagal je za stavbišče kupiti svet Koslerjevih dedičev v Prulah, ki meri 9680 m². Kupnina se plača, kadar odobri vlada načrte, magistratu pa naj se naroči, da dobavo načrtov koj razpiše.

Obd. svet. Trdina je pojasnil, kako gineva šentjakobski okraj, odkar se je otvorila dolenjska železnica, in kako velika je potreba, da se vsaj obrtna šola ohrani v tem okraju ter je priporočal, naj se sprejme odsekov predlog.

Obd. svet je soglasno sprejel predlog, da se kupi stavbišče v Prulah.

O prošnji za remuneracijo za rokotvorni pouk v mestni nemški deški ljudski šoli je poročal obd. svet. Kozak, ki je predlagal, naj se prošnja odbije. Obd. svet. Dimnik je predlagal, naj se dovoli 100 K, in je bil ta predlog sprejet.

Po poročilu obd. svet. Dimnika se je z malo premembo odobrila najemninska pogodba za Zatiški dvorec, in račun o porabi dotacij za višjo realko.

Po poročilu obd. svet. Šubica se je sklenilo vpeljati vodovod v Kozlezijske ulice. Troški bodo znašali 2400 K, dohodki pa na leto le 92 K.

Po poročilu obd. svet. Grošlja se je sklenilo, da se napravijo S. Tomažicu v Holcapfeljevih ulicah svinčene vodovodne cevi, če prispeva 200 K.

Končno je bila po poročilu obd. svet. Trdine ponudba gosp. Fr. Župneka glede nakupa stavbišča ob Bleiweisovi cesti odklonjena.

Obd. svet. Turk je interpeliral, če more župan pojasniti, kako to, da se je število Nemcev tako pomnožilo, ko je Ljubljana vender danes veliko bolj slovenska ko pred 10 leti. Tedaj je bilo 5127 Nemcev, zdaj jih je 5418.

Župan je odgovoril, da spada zadeva v prenešeni delokrog, da torej ne more pojasniti, resnica pa je, da je mnogo ljudi vpisalo nemški občevalni jezik, ki nemški ne znajo. Ako bi se bilo štel po narodnosti, bi se komaj naštel 2000 Nemcev civilnega stanu. Magistrat ni imel vpliva na popisovanje, ker so se pole razposlale po hišah, in tam popisovale.

Obd. svet. Kozak se je v posebni interpelaciji zavzel za to, naj bi država prostor stare gimnazije prepustila vsaj deloma občini za tržnico, in kje drugod zidala gimnazijo.

Župan je pojasnil, da je že pred tremi leti posredoval pri vladi v tem smislu, a brez uspeha. Pogajanja se sicer lahko začne, a v tem slučaju bi se zidanje gimnazije zopet za nekaj let zavleklo, česar nikakor ni želeli.

Obd. svet. dr. Požar se je izrekel zoper to, da bi se začela nova pogajanja, ker ni nič upanja na uspeh, in bi se zidanje nove gimnazije tako zavleklo, kakor zidanje prve gimnazije.

Župan je še pripomnil, da so načrti za tržnico že gotovi, a tam za Vodnikovem spomenikom ne bodo stale.

Občinski svet je Kozakov predlog odklonil.

Obd. svet. Svetek je interpeliral zaradi odprave ograj pri vходу v „Glasbeni

dom“ v Vegovih ulicah, in zaradi uravnave tistega prostora in naprave prehoda.

Župan je obljubil, da pusti napraviti prehod, in da bo po dogradbi dež. dvorca neobhodno potrebno regulirati ves tisti svet ter napraviti nasade. Morda pride stvar še letos na vrsto.

Ostale točke dnevnega reda so se rešile v tajni seji.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 28. marca.

— Osebnosti. Občinski svet je v sinočnji tajni seji imenoval mestnega konceptnega praktikanta g. Frana Švigelja mestnim koncipistom. — Stotnik pešpolka št. 77. g. Anton Škerbinc je šel v pokoj ter se je naselil v Vidmu pri Krškem.

— „Ljubljanski škof o našem političnem gibanju“. Pod tem naslovom je „Slovenec“ priobčil odlomke iz neke politične epistole, ki jo je pisal škof do vse duhovščine ljubljanske škofije. O tej klasični epistoli bomo seveda še govorili, saj je dokument, ki nam jasno kaže škofovo politično stališče in nam priča, da je škof sam tisti, ki goni duhovščino v gospodarski in v politični boj, da je škof sam voditelj tiste stranke, ki boče slovenski narod na Kranjskem potlačiti v jarem klerikalizma. Za danes naj omenimo samo neko sicer postransko, a zanimivo stvar. Iz škofove epistole izhaja, da ceni škof klerikalno inteligenco posvetnega stanu prav nizko. Po vsi njegovi epistoli se vleče kakor rudeča nit misel, da mora duhovščina sama voditi politični boj, ker nima voljnih in sposobnih lajkov, a kadar dobi klerikalizem tacihi lajkov, jim bo prav rad prepustil delo in vodstvo. Nismo mislili, da ceni škof te Šusteršiče, Vencajze, Pfeiferje e tutti quanti tako nizko! Tega vender niso zaslužili, da jim kar javno odreka voljnost in sposobnost. Škof priznava sicer, da ima „vrlo malo“ prijateljev med izobraženimi lajki, in to ga nekoliko opravičuje, da je z vsem zadovoljen, kar se mu zadinja, ali kar je sprejel, tega bi vender ne smel sam tako v nič devati, kakor je storil v svoji epistoli s katoliškimi lajki. Vencajzu, Šusteršiču in celi lepi kompaniji katoliških lajkov — naše sožalje!

— Časnikarski kongres v Dubrovniku. Zagrebški odbor za prireditve tega kongresa, ki se bo vršil 8 aprila v Dubrovniku, naznanja, da naj se vsi udeležniki, člani kakor gostje, zbero 5. aprila točno ob 1/9 dop. v „Hrvatski čitaonici“ na Reki (Corso št. 2), kjer dobe vozne karte in legitimacije. Člani kongresa se morajo voziti z najetim parobrodom „Villani“ Ogrsko-hrvatskega parobrodnega društva, ki se odpelje dne 5. aprila ob uri, katera se udeležnikom naznani v „Hrvatski čitaonici“, vračajo se pa iz Dubrovnika s katerimkoli istega društva redne plovitve. Za vozni listek tja in nazaj plačajo člani kongresa 12 K. Gostje plačajo za vožnjo 63 K, a se lahko vozijo i s parobrodom redne plovitve ki odhaja z Reke v petek ob 1/11. dop. in v nedeljo ob 1. uri zjutraj. Za posteljo na ladi je plačati 4 K, za obed 3 K 60 v. V pokritje troškov kongresa plačajo tako člani kakor gostje po 10 K. Udeležniki naj vzemo seboj kar možno malo prtljage.

— Odobrena slovenska šolska knjiga. Naučno ministertvo je odobrilo knjigo „Životopisi obrazi iz obsega obrta, umetnosti in industrije“, ki jo je spisal Fr. vit. Haymerle in v slovenščino preložil prof. Anton Funtek. Knjiga obsega životopise raznih znamenitih obrtnikov in industrialcev, ki so se s svojim umom in svojo podjetnostjo pospeli do visoke stopinje in so s svojimi izumi pospešili občečloveški napredek. G. prof. Funtek je tem obrazom dodal še tri životopise znanih kranjskih podjetnikov in tvorničarjev Fid. Trpinca, Antona Samasse in Gustava Töniesa. Knjiga se posebno priporoča ravnateljstvom in šolskim odborom obrtnih šol in je zlasti primerna za darila pridnejšim absolventom obrtnih zavodov. Izšla je pri Bambergu v Ljubljani in stane vezana 1 krono.

— Zamudne obresti. Finančno ministertvo je z razpisom z dne 21. marca 1901. l., št. 15.484, zavaljo primernosti odredilo, da se od 1. aprila 1901 počenši postavno odpadajoče zamudne obresti nimajo vračunati in pobirati, če se četrtletni obroki pristojbinskega namestka za VI. de-

setletje vplačajo, sicer ne ravno na dan, predpisan v § 1. zakona z dne 18. marca 1872. l. drž. zak. št. 33, oziroma § 37. naredbi o. kr. finančnega ministrstva z dne 14. julija 1900, drž. zak. št. 120, — pač pa v teku prvih 10 dni meseca dospelosti, t. j. najkasneje na 10. dan januarja, 10. dan aprila, 10. julija in 10. dan oktobra vsakega leta.

— **Srečolovi.** Ker se v najnovejšem času množijo primeri, da se napravljajo srečolovi (igre na srečo), predno so njih prireditelji prejeli oblastveno dovoljenje, je o. kr. finančno ministrstvo v sporazumničenju s o. kr. ministrstvom za notranje stvari izdalo nastopna ukazila: Prošaje za dovoljenje, da bi se smeli napraviti srečolovi, je vselej vložiti pri pristojnem političnem oblastvu I. stopnje ter jih kolikoli s kolkom po 2 kroni. Obseziati morajo take prošnje zlasti napoved o številu in o ceni srečk, o načinu dobijanja in o namenu, ki mu je posvečen čisti donos. Pri srečolovih z igralnim kapitalom v znesku 10.000 K in več je tudi dokazati potrebno poročilo, da se bodo izvršili brez vsega zadržanja. Srečolovi se ne smejo napravljati prej, dokler ni dodelo dovoljenje pristojnega oblastva, drugače bi se moralo zoper prireditelje začeti postopanje po dohodarstvenem kazenskem zakonu.

— **Podpore.** Iz cesarjeve zasebne blagajne so dobili podpore: po 80 K veteranski društvi v Kranjski gori in v Ratečah, za napravo zastav, po 120 K pa gasilni društvi v Dragi in v Kotu.

— **Pevsko društvo „Ljubljana“** priredi svoji častni članici in kumici zastave premilostni gospe Milici Hribarjevi v nedeljo, dne 31. sušca t. l. v mali dvorani „Nar. doma“ časten večer, na katerega najljubše vabi.

— **„Slovensko trgovsko društvo „Merkur“** vabi tem potom svoje člane k rednemu predavanju (predmet: trgovina in pomen njenih potrebščin), katero se viši dne 30. marca ob 9. uri zvečer v društveni prostorih („Narodni dom“ pritličje na levo). Koncem predavanja se bode razgovarjalo o začetku pevske šole. Člani, kateri imajo veselje do petja, vabijo se k gotovi udeležbi.

— **Surovinsko društvo čevljarске obrtvalne zadruge** v Ljubljani otvori v ponedeljek 1. aprila ob 11. uri dopoldne svojo prodajalno z usnjem in s čevljarско opravo. Opozorjamo čevljarje, naj pristopijo temu društvu, ki utegne zanje postati največje važnosti, ker bodo v društveni prodajalni dobivali potrebno blago v najboljši kvaliteti in kar mogoče najcenejše. Društvo sme prodajati samo svojim udom in je torej v lastnem interesu vsakega čevljarja, da društvu pristopi.

— **Ribištvo.** Iz ribiškega zavoda na Studencu prične se takoj oddajati letošnji zarod ali mladice domačih, šarenih in ru dečih postrvic. Deželani, opravičeni kot posestniki ali najemniki v vodah, katere so primerne za katero navedenih postrvskih plemen, dobivajo mladice brezplačno in vstrpe le stroške za prevažanje. Zahteve naj se zglase na okrajni ribarski odbor v Ljubljani.

— **Izpred državnega sodišča.** Leopold Miklavčič umirovljeni orožniški stráževodja v Kanalu na Goriškem čital je v „Domovini“, kako je g. dr. Ivan Dečko, odvetnik v Celju pripomogel vpokojenima orožnikoma g. Andreju Preskerju do pokojnine sploh, g. Martinu Ploju do znatno zvišane pokojnine, katere so njima po obstoječih postavah pač pristojale, katere jima pa ministrstvo ni hotelo priznati, ker jima ni hotelo deset let službe prišteti. Ker je bil pri Miklavčiču enak slučaj, kakor pri teh dveh, obrnil se je tudi na g. dr. Iv. Dečka, kateri je vložil zoper domobranksko ministrstvo tožbo na državno sodišče. Pa tukaj se je ministrstvo koj podalo ter zvišalo Miklavčiču pokojnino od letnih 875 kron na letnih 1224 kron ter izplačalo Miklavčiču tudi vse zneske od premalo izplačane pokojnine za ves čas, namreč od 1. marca 1892, v skupni svoti po 3179 K 16 vin. — Tu se vidi, kako je dobro, če se časniki čitajo, da ljudje spoznajo iskati svoje pravice.

— **„Celjsko pevsko društvo“** priredi dne 31. t. m. v „Narodnem domu“ v Celju na korist družbi sv. Cirila in Metoda gledališko predstavo. Vprizori se burka „Lumpaci Vagabund“.

— **Braino in pevske društvo „Maribor“** priredi v nedeljo dne 31. sušca t. l. v veliki dvorani „Narodnega doma“ gledališko predstavo. Vprizori se igrokaz „Zapraviljivo“. Začetek ob 8 uri zvečer.

— **K notici „pes vgriznil“** se nam piše: Nikjer se ne godi psu tako slabo kakor v Ljubljani. Če gre sam brez gospodarja na cesto, potem gorje mu! Pobalini, pa tudi odrasli ljudje ne morejo mimo njega, da bi ga ne dražili, vdarili, ali pa kamnjali. Še ni posebno huda, ako pride po treh nogah domu. Znan mi je slučaj, ko je neki hudobnež psičku slikarja g. G. izbil jedno oko. Kak krik zaženo potem taki ljudje, ako se pes brani in jih popade! Vselej pa pozabijo povedati, zakaj da so bili popadeni. Da bi se pes lotil človeka, ki mirno mimo njega gre, je skoraj neverjetno, pa vsaj — redko. Sedaj se pa dan na dan čita o popadljivih psih. Pravi vzrok temu so in ostanejo surovi ljudje.

— **Dva vinska bratca.** Tam nekje na Rmski cesti je bilo. Pozno v noč sta sedela dva debela prijatelja v kuhinji in srkala sladko vince. Petelin je že pel, a ona sta še vedno sedela, pila in se razgovarjala. Razgovor je bil vedno živahnejši in vedno huje sta mahala z rokami okoli sebe. Sedaj, o joj! Jeden je zadel z roko ob skledo na mizi in jo prekuonil na tla, da se je razbila. Drug — bil je sam gostilničar — je hotel imeti skledo plačano in njegov vinski bratec ni hotel o tem ničesar vedeti. Nastal je prepir in iz prepira pretep. Oba debeluharja sta se sprijela, padla na tla in se po kuhinji valjala. Ropot v kuhinji je privabil tudi druge ljudi iz hiše v kuhinjo, ki so se na ves glas morali smejeti, ko so videli po kuhinji se trkljati dva debela možička, ki sta bila popred najboljša vinska bratca. Ali je pobita skleda plačana, o tem se nam ni poročalo.

— **Štirji karamiji** so se stekli včeraj dopoldne na prostoru pred južnim kolodvorom. Jeden je bil na obrazu ranjen.

— **Pretepla sta dva Bindarjeva delavca** Anton Zajc in Anton Šiška Rohrmannovega blapca M. h. Tratarja, ker ta ni hotel dati za pijačo. Tratar je po obrazu ves opraskan.

— **Neprijeten gost.** Včeraj zvečer je mizarski pomočnik J. G. v Vračkovti gostilni na Sv. Petra nasipu razgrajal in zmerjal navzoče goste. Morali so ga odstraniti iz gostilne. Zunaj pa je G. pobral kamen in ga vrgel skoz okno v gostilno, da bi bil skoraj nekega gasta zadel.

— **Na Valvazorjevem trgu** sta se včeraj zvečer prepirala in pretepavala F. S. in S. S., brat in sestra. Vpitje je privabilo mnogo ljudi na trg.

— **Tatvina.** Zasebnici Mariji Požene-
lovi v Sv. Florijana ulicah šte. 8 je bilo vkradenega iz nezaklenjene čumnote 56 K denarja.

— **Brzovjavni in telefonski promet** meseca februarja 1901. Na o. kr. brzovjavnih postajah tržaškega poštnege ravnateljstva bilo je meseca februarja 1901, in sicer na Primorskem oddanih 42.954, došlih 48.166, tranzitujočih 130.427, skupaj 221.547 brzovjavk; od teh jih odpada na Trst sam: oddanih 29.431, došlih 32.598, tranzitujočih 121.433, skupaj 183.462 brzovjavk; na Kranjskem oddanih 6.280, došlih 8.082, tranzitujočih 11.250, skupaj 25.612 brzovjavk. V interurbannem telefonskem prometu bilo je v isti dobi: v Trstu 1999, v Opatiji 477, v Pulju 18 in v Ljubljani 206 pogovorov; v lokalnem prometu govorilo se je: v Trstu 290.000krat, v Pulju 6106krat, v Gorici 6304krat, v Opatiji 3008krat in v Ljubljani 18.920krat.

* **Gostovanje gđ. Nigrinove** v Zagrebu. Heroina kraljevskega srbskega gledališča v Belemgradu, Slovenka gđ. Nigrinova gostuje sedaj v Zagrebu. Predvčeršnjim je igrala v drami „Tako je moralo biti“ odličnega srbskega pisatelja, intendanta beligradskega gledališča Branislava Nušića. Dosegla je sijajen uspeh. Občinstvo jo je večkrat s hrupnim ploskanjem in z viharim klicanjem izvalo na oder ter ji poklonilo lep lovorjev venec. Danes nastopi v Dumasovi drami „Dama s kamelijami“.

* **Poslanec — poštnjak.** Krakovski socialistični list „Naprzod“, glasilo posl. Daszynskega, poroča, da je prišel posestnik Miha Gelb iz Nov. Sandeca k poslanca Binderju ter ga prosil, naj pod-

pira radi neke koncesije njegovo prošnjo, katero je vložil pri finančnem ministrstvu. Gelb je izročil poslancu v kuvertu 60 kron ter se odpeljal domov. Čez nekaj dni pa je dobil Binderjevo pismo, ki je zahteval še 340 kron in dolžno pismo za 1600 kron, katere pa naj bi mu Gelb plačal, ko dobi dotično koncesijo. Gelb pa je potem svojega odvetnika izvedel, da je njegova prošnja v ministrstvu že ugodno rešena, in da ga je hotel Binder za tisto zahtevano svoto čisto navadno ukaniti! Lep poslanec!

* **Dragocena knjiga.** Papež Lev XIII. je dobil pred kratkim knjigo, katere posamezni listi so sami bankovci po 1000 peset. „Fronde“ poroča, da je poslala to knjigo papežu neka bogata in sila pobožna Španka.

* **Sleparjenje** z zdravili je postalo kaj navadno. Neki H. Mesaros, Dunaj, IV. Freundgasse 10, prodaja neko rastlinsko zdravilo pod imenom „Animalin“, ki ga v svojih reklamskih okrožnicah hvalisa kot „pravi blagoslov božji za reveže in bogatine“. Prodajna cena znaša približno 1 K 50 h za kilogram. V resnici pa ima preparat vrednosti 20 h za kilogram, in njegova moč je toliko ali vsaj blizu toliko kakor nič. Po analizi, izvršeni na o. kr. poljedeljsko-kemičnem poizkuševališču na Dunaju, obstoji iz 8% bakrene galice, dalje iz amonijevega sulfata, iz sadra, ugašenega apna, kuhinjske soli, iz natronsolitra in iz nekoliko kalijevega hipermanganata. Od teh sestavin more kvečjemu bakrena galica delovati kot semensko močilo, vendar je njegova množina tako neznata, da se nje uplivanje ne more vpoštevati. Druge sestavice so brez vsakega vpliva. Kdor bi kupil ta skrivni pomoček, bi za kilogram bakrene galice, ki stane drugače 70 h, plačal 60 kron. C. kr. poljedeljsko-kemično poizkuševališče na Dunaju je že lanske leto svarilo v strokovnih časopisih pred nakupovanjem animalina. Mesaros pa nadaljuje s hvalisanjem tega ničvrednega izdelka in nahaja, kakor se žalibog vidi, v širnih gospodarskih krogih verno občinstvo. Pred nakupovanjem takih, navadno samo izumitelju uspeh obetajočih skrivnih pomočkov, se ne more zadosti živo in resno svariti.

* **Društvo zakonskih mož.** V Bruslju se osnuje društvo zakonskih mož z „anti modnim“ programom. Ti možje se hočejo postaviti proti luksusu in potratnosti ženstva ter z vsemi sredstvi delati na to, da žene ne bodo mogle porabiti toliko toalet, klobukov i. dr. Zato ne bodo plačevali nobenih nepotrebnih računov več. Bati pa se je, da jih bodo tistim ženam potem plačevali — drugi gospodje ter zato luksuz žen vendarle ne bo nič manjši. Zanimivo je, da se prav taka liga zakonskih mož snuje tudi na Kreti. To društvo pa hoče omejiti potratnost v dragotinah in dragih blagih. Krečani ne bodo kupovali ali plačevali svojim ženam več biserov, demantov in zlatega nakita, nego jih hočejo naučiti skromnosti in ponižnosti. Če se jim to posreči, ustanove taka „antiluksusna“ in „antimodna“ društva možje tudi — drugod.

Telefonska in brzovjavna poročila.

Šostanj 28. marca. Pri občinskih volitvah smo Slovenci v vseh razredih zmagali.

Dunaj 28. marca. V današnji seji poslanske zbornice so nemški radikalci zopet ropotali proti češkim vlogam. Ker sta nemški nacionalci Albrecht in nemški radikalec Herzog pri priliki Slovence sramotila, je dr. Herold ostro prijel prezidenta, zakaj to dopušča. Grozil je, da si bodo Čehi sami pomagali, in grozil tudi z represalijami v deželnih zborih. Prezident je odgovoril, da je vsako nepristojnost grajal, in da bo to tudi v prihodnje storil. Zbornica se je potem celo uro bavila z raznimi predlogi o podporah o ujmah itd. prizadetih okrajev, potem pa je Kaizl predlagal, naj se začne razpravljati novela o rentnem davku, kakor jo je premenil odsek. Ta je namreč sklenil, da naj bodo rentnega davka oproščeni tudi vsi komunalni, in potem melioracijski in železniški papirji, če so jih izdale deželne banke. Finančni minister je temu predlogu ugovarjal, vsled česar je prišlo mej njim

in mej poljskim poslancem Niemietowskim do ostrega konflikta. Niemietowski je finančnemu ministru zaklical: Kaj mislite, da smo mi le Vaš „Stimmvieh“, in da moramo glasovati, kakor nam Vi ukazete? Vzlic ugovora finančnega ministra je zbornica priznala nujnost Kaizlovega predloga, in potem začela meritorno razpravo o noveli k zakonu o rentnem davku.

Dunaj 28. marca. Po dosedanjih dispozicijah naj bi imela poslanska zbornica še jutri sejo, vendar se čuje mnenje, da utegne že nocoj biti konec predvelikonečni parlamentarni kampanji. Današnja seja utegne trajati do pozno zvečer in splošno se sodi, da pride do viharinih prizorov, to pa pri razpravi zastran posl. Seitzja, katerega je okr. šolski svet dunajski odpustil iz njegove učiteljske službe.

Praga 28. marca. „Nar. Listy“ prijavljajo jako dolgo odprto pismo dra. Pacaka glede taktičnega postopanja čeških poslancev v državnem zboru. Pacak konstatuje, da vodijo Čehi politiko svobodnih rok. Mogli so se zanj odločiti, ker niso dobili imperativnih mandatov in ker je shod zaupnih mož dne 16. decembra z vsemi proti 1 glasu odklonil predlog, naj se poslancem naroči, da morajo v državnem zboru na vsak način nadaljevati obstrukcijo. Čehi so spoznali, da bi z obstrukcijo pač ugonobili parlament, s tem pa dali Slovanom neprijazni eksperimenti popolno svobodo, da bi lahko delala, kar bi hotela. Vsled tega so Čehi pripustili, da je parlament pred Velikonočjo rešil troje večjih predlog, za čas po Velikonoči so pa zopet svobodni in se lahko odločijo, kakor hočejo. Končno izreka Pacak mnenje, da se usoda avstrijskega parlamenta odloči pri razpravi o avstro-ogrski nagodbi.

Praga 28. marca. Nekateri listi trde, da postane nadvojvoda Oton vojni zapovednik v Pragi, in da bo stanoval v Hradšinu. Politični krogi dvomijo o resničnosti tega poročila.

Beligrad 28. marca. Kralj ima že nekaj dni z odličnejšimi politiki vseh strank dolga posvetovanja zastran nove ustave. Kakor se čuje, bo zasnovana nova ustava na načelu, da se parlament deli v dve zbornici, v senat in v poslansko zbornico. Novo ustavo namerava kralj še pred splošnimi volitvami v narodno skupščino uveljaviti.

London 28. marca. „Daily Mail“ poroča, da sta se združila Botha in Dewet.

Odprto pismo*)

nekaterim ženicam obojega spola.

Zdrav sem, kakor le mogoče! Tobak mi diši, kakor le pri najboljšem zdravju. Ker so močnejši fantje iz naših krajev domovini hrbet pokazali in šli čez „veliko lužo“, se lahko poskusim s svojo fizično močjo z vsakim v farovžih in izven istih. Vsaki teden vsaj jedenkrat v kakem časopisu svoje prijatelje v farovžih jezim. V drugem se pa tudi prav dobro počutim. Lahko rečem: Hvala Bogu, hudiču pa figo!

To vse vedo tisti, ki imajo neko policijsko nadzorstvo nad mano. Ni jih treba imenovati. Ali tem „telesnim gardistom“ ni ljubo, da sem krepkega zdravlja. Zatorej so v slednjem času mej ljudi raztrosili, da me je mrtvoud zadel, da ne morem ne živeti, ne umreti. — Nekateri ženice, — na kmetih seveda, — so zaradi tega v velikih skrbeh. Vprašujejo, če sem že umrl, ali kakor se to v nekem bogoslužnem govoru zove, če me je že hudič vzel. Dobra dušica sem; moram tem revicam skrb zmanjšati in jim povedati, da so jih moji imenovani prijatelji grdo nalegali. Naj bodo brez skrbi! Pošteno živim, in hudič jemlje tiste, v katerih prešči razsaja. Torej babice, v moški in ženski obleki: zdrav sem ko riba, in še bom svoje „leibgardiste“ jezil! Še 20 let; potem šele bo mirna moja Bosna! Ali pa tudi ne, če še dlje ljubo solnce gledam. Vi „leibgardisti“ pa postopajte bolj pametno, ne tako neumno proti meni; smeh je dober za obranitev življenja; s svojo neumnostjo mi le življenje daljšate.

Novo mesto, 25. marca 1901.

Dr. Siano m./p.

*) Za vsebino tega spisa je uredništvo odgovorno le toliko, kolikor določa zakon.

Zahvala.

Častiti gospod šupnik v Pišecah, Josip pl. Pohl, podaril je rovnim učencem tukajšnje šole dvanajst parov novih čevljev, za kateri veliki dar se mu v imenu obdarovancev na tem mestu izreka najtoplejša javna zahvala.

**Vodstvo cesarjevi Rudolfeve šole
Globeke pri Brežicah**
dné 27. marca 1901.

Bl. Tomine, nadučitelj.

Umrli so v Ljubljani:

V deželni bolnici:

Dne 23. marca: Jera Kalčič, pismonoševa žena, 48 let, malokrvnost.

Meteorologično poročilo.

Vlaka nad morjem 306.3 m. Srednji snežni tlak 730.0 mm.

Marec	Čas opa- zovanja	Stanje baro- metra v mm.	Tempe- ratura v °C	Vetrovi	Nebo	Padavine v 24 urah
27.	8. svečer	726.7	0.3 sr. svzhod	snež		
28.	7. jutraj	727.0	2.2 sr. svzhod	snež		
	8. popol.	728.8	2.6 sr. jrvzh.	pol. oblak.		14.7 mm.

Srednja včerajšnja temperatura 0.9°, nor-
male: 5.8°.

Dunajska borza

dné 28. marca 1900.

Skupni državni dolg v notah	98.15
Skupni državni dolg v srebru	98.—
Avstrijska zlata renta	117.70
Avstrijska krona renta 4%	97.10
Ogrska zlata renta 4%	117.55
Ogrska krona renta 4%	92.75
Avstro-ogrski bančni delnice	187.8
Kreditne delnice	717.75
London vista	240.22 1/2
Nemški državni bankovci za 100 mark.	117.55
20 mark	23.52
20 frankov	19.10
Italijanski bankovci	90.40
C. kr. cekini	11.31

Zahvala.

Za prisrčne izraze sočutja povodom
smrti naše predrage matere, oziroma
tašče in stare matere, gospe

Julijane Weutz, vdovlj. Juch

kakor tudi za darovane prelepe vence
in za mnogobrojno udeležbo pri pogrebu,
izrekamo vsem sorodnikom, prijateljem
in znancom najsrčnejšo zahvala.

V Litiji, dné 25. marca 1901.

(850) **Žalujoči ostali.**

Anatomični muzej

▼ Lattermannovem drevoredu
pri železniškem prelazu.

(649)

Jutri v petek, 29. marca t. l.

damski dan.

Samo damam dovoljen vstop.

Böttger-ja podganska smrt

za popolno pokončanje vseh podgan, strupa pro-
sta za ljudi in domače živali, a 40 kr. in 60 kr.,
se dobiva samo

v deželni lekarni „pri Mariji poma-
gaj“ M. Leustek-a v Ljubljani.

Z uspehom podganske smrti sem bil jako
zadovoljen. Po prvem nastavljenju sem našel 18
podgan mrtvih in torej lahko vsakomur pripo-
ročam to sredstvo.

Schweinfurt, dné 11. februarja 1899.
(269—8) **L. Kres, mlekarja.**

Cas. kr. avstrijske državne železnice.

Izvod iz voznega reda

veljaven od dne 1. februarja 1901. leta.

Očohod iz Ljubljane juž. kol. Praga čez Trbiš.
Ob 12. uri 24 m po noči osebni vlak v Trbiš, Beljak,
Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selsthal v Ansees,
Solnograd; čez Klein-Beifing v Steyr, v Linc; čez Am-
stetten na Dunaj. — Ob 7. uri 5 m jutraj osebni
vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzens-
feste, Ljubno, Dunaj; čez Selsthal v Solnograd, Ino-
most; čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m
dopoludne osebni vlak v Trbiš, Pontabel, Beljak, Ce-
lovec, Franzensfeste, Ljubno, Selsthal, Dunaj. — Ob
4. uri 6 m popoludne osebni vlak v Trbiš, Beljak,
Celovec, Franzensfeste, Ljubno; čez Selsthal v Solno-
grad, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregenc,
Curih, Genevo, Paris; čez Klein-Beifing v Steyr, Linc,
Budejovice, Plzen, Marijino vane, Heb, Franzovo vane,
Karlove vane, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. —
Ob 10. uri po noči osebni vlak v Trbiš, Beljak, Fran-
zensfeste. — Praga v Novo mesto in Kočevje. Ob 7.
uri 17 m jutraj osebni vlak v Novo mesto, Straža-
Toplice, Kočevje. — Ob 1. uri 5 m popoludne osebni
vlak v Novo mesto, Straža-Toplice, Kočevje. — Ob
6. uri 55 m svečer osebni vlak v Novo mesto, Kočevje.
— Prihod v Ljubljano juž. kol. Praga iz Trbiša. Ob
8. uri 25 m jutraj osebni vlak s Dunaja čez Am-
stetten, Lipskega, Prago, Francovih varov, Karlovih
varov, Heba, Marijinih varov, Plana, Budejovic, Sol-
nograda, Lince, Steyra, Pariza, Geneve, Curiha, Bre-
genc, Inomosta, Zella ob jezeru, Lend-Gasteina,
Ljubna, Celovca, St. Mohorja, Pontabla. — Ob 4.
uri 38 m popoludne osebni vlak s Dunaja, Ljubna,
Selsthal, Beljaka, Celovca, Franzensfeste, Pontabla,
— Ob 8. uri 51 m svečer osebni vlak s Dunaja,
Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla. — Praga iz No-
vega mesta in Kočevja. Ob 8. uri in 44 m jutraj
osebni vlak iz Novega mesta in Kočevja. — Ob 2.
uri 32 m popoludne osebni vlak iz Straže-Toplic,
Novega mesta in Kočevja. — Ob 8. uri 48 m svečer
osebni vlak iz Straže-Toplic, Novega mesta, Kočevja.
— Očohod iz Ljubljane drž. kol. v Kamnik. Mešani
vlaki: Ob 7. uri 28 m jutraj, ob 2. uri 5 m popo-
ludne, ob 6. uri 50 m svečer. — Prihod v Ljubljano
drž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m
svečer, ob 11. uri 6 m popoludne, ob 8. uri 10 m
jutraj.

Istrski teran.

Podpisana zadruga ima v svoji
zalogi še ogromno množino istrskega
terana, katerega želi preje nego na-
stopi vročina prodati.

P. n. gg. trgovci in gostilničarji
se opozarjajo, da dobé pri večjem na-
ročilu jako izborno vino po zelo
ugodni in nizki ceni.

(567—6)

Istrska vinarska zadruga
Pulj (Pola — Istra).

Anton Ditrich

špecerijska trgovina
Postojina.

Priporočam najbolje direktno naro-
čena svoja **izvirna južna**
vina v naslednjih priznanih izbornih
znamkah: (646—1)

Malaga	Vda de
Madeira	Adolfo
Portvino (rudeče in belo)	Rittwagen
Lacrimae Christi	Malaga.
Marsala	
Sherry	G. E.
Vermouth	Vinardi & C.
	Turin.

Ta medicinska in desertna vina so
na prodaj v celih in polovčnih stekle-
nicah po izvirnih cenah.

III. redni občni zbor splošnega kreditnega društva

registrirane zadruge z omejeno zavezo
vrtil se bo

dné 30. marca 1901
ob 3. uri popoldne

v društvenih prostorih, Gospodske ulice št. 7.

Dnevni red:

1. Poročilo predsedništva.
2. Predlog letnega računa in bilance.
3. Poročilo upravnega sveta in predlogi radi razdelitve dobička.
4. Volitev novega upravnega sveta in nadzorstva.

Kadi važnosti poročil in predlo-
gov se vabijo društveniki na obilno
udeležbo.

V Ljubljani, dné 21. marca 1901.

(642—2) **Upravni svet.**

Sadno drevje

sadne divjake, jagodno sadje, rožno in
lepotično drevje, drevoredna drevesa,
šparglove in jagodne rastline, žlahtne
mladike, samo pristno imenovanih vrst
priporočam najceneje in v najlepši kakovosti

Viljem Gelger

drevesnica v Eggenbergu pri Gradcu.

Ceniki brezplačno in poštne prosto.

(445—9)

Za Veliko noč

priporočam

Rudolf Kirbis

slaščičar na Kongresnem trgu
piruhe in atrape iz sladkorja
in čokolade, fine bonbone in
bonbonijere, čajno pecivo in
cakes.

(652—1)

Pince. — Tituli.

Potice fino nadevene.

Vina iz c. kr. dvorne kleti.

Francoski cognac.

Francoske likerje itd.

Zunanja naročila se izvršujejo točno.

10 do 15 gld.

si lahko zaslužijo vsak dan gospodje in
dame s spečljivim predmetom.

Povpraša naj se: **Ivan Pucher**
v Kranju št. 81. (612—3)

Pisar

z lepo pisavo, slovenskega in nemškega
jezika v govoru in pisavi zmožen, **prosi**
službe pri kakem notarju ali advokatu,
oziroma pri sodišču.

Ponudbe pod „pisar“ vsprejema uprav-
ništvo „Slov. Naroda“.

(645—2)

Špargljeva

plantaža, 3 orala obsejajoča, dobavlja
vsako množino špargljev. Dobivajo se pri

Viktoria-drevesnici v Lovrečini
pri Zagrebu. (648—1)

Kulmbaško sladno pivo

daje moč in redi telo.

Dobava v steklenicah (pastérizovane) od tvrde

Edmund Kavčič

v Ljubljani, Prešernove ulice.

Istotam: (12—70)

Glavna zaloga J. Klauer-jevega pristnega
likerja **Triglava** iz planinskih zelišč.

Polenovka

(Stockfisch)

po pristno kapucinskem načinu na-
močena (388—8)

dobiva se po najnižji ceni pri

F. Mencingerju

v Ljubljani, Sv. Petra cesta št. 44.

Kdor želi naravna
istrska vina
po nizki ceni kupiti, naj se zanes-
ljivo obrne na (578—5)
C. Zalaznik, Pulj, via Castropola.
— Vsestransko priznanje. —

Rodoljubi pozor!

Narodno-gospodarsko društvo v Staremtrgu pri Ložu
ustanovilo je

prvo parno mlekarno in sirarno

po najnovejšem sistemu in z najboljšimi stroji
ter priporočam vsakovrstne mlečne izdelke, kakor sir, zlasti surovo maslo
po najnižjih cenah in v najboljše kakovosti.

Rednim odjemalcem in odjemalkam večjih množin cene po dogovoru.
Torej, rodoljubi, podpirajte prvo parno zadružno slovensko podjetje.

Istotam se vsprejme

Za načelstvo:

Franjo Petsche, ravnatelj.

zastopnik na ljubljanskem trgu

za Kranjsko, Koroško in Štajersko.

(561—5)

Pogoji ugodni. — Ponudbe naravnost na gorenji naslov.

Najnovejše in najboljše v
klobukih
za gospode in dečke
izdelke prvih avstrijskih, nemških, italijanskih in
angleških tovarn
priporočam v najbogatiji izbiri in po najnižjih cenah
C. J. HAMANN
Mestni trg šte. 8.
Zaloga klobukov (621—2)
o. kr. privilegovanih dvornih klob. tovarn
W. Ch. Pless, Dunaj in J. Pichler, Gradec.
Klobuki se po lastni širjavi glave in po lastni
napovedi oblike izdelujejo in se vzprejemajo stari
klobuki za barvanje in moderniziranje.

Velika zaloga (101—22)
pristnih Jos. Reit-
hoffer sinov
Pneumatik
katere nudim po isti
ceni, kakor tovarna.
Styria, Helika, Austria, Stefani-
koles.
Pristne švicarske žepne ure, budilke, stenske ure,
verižice, prstane itd. itd. Namizne oprave (Besteck).
Najboljši šivalni stroji.
Najnižje cene in jamstvo!
Z vsem spoštovanjem
Fr. Čuden,
urar in trgovec, na Mestnem
trgu št. 25, nasproti rotovža.
Ceniki brezplačno in poštne prosto.